

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

DZIENNIK CZĘSTOCHOWSKI

Polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki
Poświęcony sprawom miejscowym oraz

ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO **CENA 3 kop.**

CENA PRENUMERATY
miejscowych i zamiejscowych:
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie „ 3.—
Kwartalnie „ 1.50
Miesięcznie — 50

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Aleja II № 38, telefonu № 50, skrzynka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Dziennik-Częstochowa”.
Redakcja otwarta tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem.
Administracja w dni powszednie do godz. 6-ej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-ej rano. Rękopisy bez zastrzeżenia nie zwracają się.
Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje księg. p.f. J. Nowicki i S-ka.

CENA OGŁOSZENIA:
Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-ej 10 k.
Reklamy i Nekrologja za wiersz 20 k.
Nadesłane za wiersz 50 kop.
Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz

Mieczysław Benzej

W sprawie rozwoju ekonomicznego.

zamieszkał w Sosnowcu
ulicy Modrzejowskiej, d. Hamburgera.

Sosnowiec.

J. Goldberg

przeprowadził się do domu
w Sztygła, przy ulicy **MODRZEJOWSKIEJ**.
vis à vis sklepu Bindera. 403—

M. Grejniec

szk. plombowanie, wymywanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia.
ul. 18 d. parol Hübner, godz. 8-12 i 4-6 p. w tygodniu.

J. Szpiganowicz

po powrocie z Dalekiego Wschodu
zamieszkał ponownie w **SOSNOWCU**.

Kalendarzyk.

D. 1 Sierpnia.

na chrześcijańskie: dziś Piotra Ap. w Okow., jutro Stefana.

na słowiańskie: dziś Rolisława, jutro Sreńkosława.

godz. 4 m. 20, zachód g. 7 m. 51.

W jaki sposób mamy pracować nad naszym rozwojem ekonomicznym?

Zanim na to pytanie nastąpi odpowiedź, uwzględnić trzeba dwa nader ważne punkty.

Po pierwsze, zwrócić należy uwagę, że powodzenie jakiegokolwiek gałęzi w produkcji ekonomicznej zależy jest od lokalnych warunków, względnie zaś naturalnych bogactw, stanowiących zapas surowego materiału, którego obrobieniem zajmuje się dany dział produkcji.

Tak więc np. obfitość materiału drzewnego była decydującym momentem w rozwoju przemysłu drzewnego okolicy. Gdzieindziej znów dobry gatunek słomy umożliwia fabrykację wyrobów słomkowych, a więc kapeluszy, słomianek it.d. W innych miejscowościach obfitość wikliny daje okolicznej ludności możliwość zajęcia się koszykarstwem. Spotykamy miejscowości, jak stworzone na to, aby z powodu silnego prądu wody, łatwej do zużytkowania jako motor, stać się ogniskami ruchu fabrycznego.

Te kilka przykładów wystarczy, aby wykazać, że lokalne warunki najczęściej są fundamentem, na jakim opiera się przyszłość przemysłowego rozwoju danej miejscowości. W okolicy ubogiej w wodę nie stanie żadna farbiarnia, ani cegielnia—fabrykacja zaś świec woskowych łatwą jest w okolicach, gdzie kwitnie pszczołnictwo. Widzimy więc, że tak uzupełniają się niejako pewne gałęzie przemysłu, a połowe powodzenia zapewnił im sobie ten

sama przez się nasuwa się myśl, że interesy ekonomiczne w różnych miejscowościach dla rozmaitych gałęzi przemysłu przedstawiają niejednako podatne pole.

To też i możność skutecznej pracy nad rozwojem ekonomicznym ograniczoną jest dla każdego tym ścisłym zakresem, którego realne potrzeby są mu z doświadczenia znane. Zadaniem więc zarówno pojedynczych obywateli, jak i poszczególnych towarzystw byłoby szczerze zajęcie i zbadanie podatności warunków—a więc potrzeb—w danych okęgach. Debatowanie nad „koniecznością podniesienia rękodzieł u nas“ z pewnością nie da takich dodatnich wyników, jak treściwy, a jasny pogląd na rzecz, dlaczego w danej okolicy mogłaby liczyć na powodzenie np. fabryka mydła.

Pod tym jednak względem tj. co się tyczy rozpoznania potrzeb danej miejscowości i warunków, któreby umożliwiły prowadzenie i zapewniły powodzenie przedsiębiorstw przemysłowych—panuje ogromna ignorancja. Tymczasem właśnie zdjęcie zastlony z tych warunków, zbadanie tej podatności w różnych okolicach, może być nazwane pracą nad rozwojem ekonomicznym naszego społeczeństwa. Wszystko inne, co tem nie jest, co nie stoi twardo na gruncie rzeczywistych warunków naszego bytu, jest białym frazesem i błagą. Dlatego jednak częściej słyszeć można tę błagą, niż jedną trafną uwagę praktyczną, bo łatwiej dwie godziny prawić na temat „popierania swoich w dziedzinie przemysłu i handlu“, niż wykazać, że warunki lokalne, obfitość surowego materiału, dobra komunikacja wodna i lądowa, a wreszcie łatwy rynek zbytu umożliwiają tu a tu powodzenie pewnego przedsiębiorstwa.

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ołtarze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchodzące, od najwycyżniejszych do najwykintniejszych pod względem artystycznego wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych pryma materiałów kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sztukatorskie. Zakład podejmując się wykonywać roboty w miejscowościach najodleglejszych. Informacje, rysunki i kosztorysy na każde żądanie darmo. Ceny przystępne.

Relacja b. posłów polskich.

W d. 21-ym lipca r. b. zakończył się 73-niowy okres działalności posłów Królestwa Polskiego w pierwszej Izbie państwowej.

Wybory w kraju odbywały się pod hasłem autonomii Królestwa Polskiego, oraz walki o ogólne prawa obywatelskie i ustalenia w państwie ustroju konstytucyjnego.

Dla osiągnięcia tych celów posłowie Królestwa Polskiego wiernie wskazywaniem krajodrogi przyjętą przez rodziców w parlamentach berńskim i wiedeńskim, związały się w jedno ciało polskie, oparte na zasadzie zupełnej solidarności.

Zamiar zawiązania jedyną ogólną grupę parlamentarną, która by jednoczyła wszystkich posłów polaków, a wziętą do użytku w celu walenia do Koła polskiego, posłów polskich z Litwy i Rusi, w tej kalendarji nie udało się. Posłowie z Litwy i Rusi zorganizowali się z osobną w t. zw. Kółko terytorjalne.

Niemniej przede dla narad nad sprawami ogólnonarodowymi, odbywały się od czasu do czasu wspólne zebrania Koła polskiego z posłami polskimi z kresów, a w następstwie i z członkami Rady państwa.

Do czynności wykonawczych i do porozumienia się z innymi grupami parlamentarnymi, Kółko wybrało z posród siebie komisję parlamentarną i delegację. Nadto z biegiem czasu wytworzyły się komisje: autonomiczna, agrarna, interpelacyjna, językowo-szkolna, prasowa i robotnicza, których zadaniem było gromadzenie materiałów do prac Koła i ustalenie w niem poglądów na poszczególne sprawy.

Pierwsze zbiorowe wystąpienie Koła polskiego przypadło w dniu 18-ym maja, kiedy, przy zamknięciu rozpraw ogólnych nad adresem do tronu, odczytano i złożono deklarację Koła polskiego, zawierającą program polityczny uzasadnienie autonomii Królestwa Polskiego. Nie było to i nie miało być wprowadzeniem sprawy autonomii na porządek obrad nad adresem, lecz było formalnym stwierdzeniem stanowiska reprezentacji polskiej, które z chwilą zjawienia się w Izbie zajęła i z którego zajęć nie miała prawa.

Pierwszy głos Koła musiał, oczywiście, być upomnieniem się o prawa polityczno-narodowe, oparte na podstawach prawnopństwowych i umocnione powszechną wolą uświadomionego ludu.

Zająwszy takie stanowisko przy odpowiedzi na mowę tronową, Kółko polskie starało się je przeprowadzić w całej swej działalności.

Zabierając głos na posiedzeniach Izby, tak przy wnioskach praw, jak przy interpelacjach, Kółko polskie zajmowało stanowisko szczerze wolnościowe i demokratyczne, a jednocześnie przy wnioskach praw, w treści swej dających możliwość po temu, zaznaczało konieczność ich wyłączenia z pod kompetencji Izby ogólnoparłamentarnej, na korzyść instytucji autonomicznych;

się ducha głodni, aby budzili się senni, aby poznali niewiedzący, aby rosła i wznagała się polega społeczeństwa—albowiem wbrew wsteczności przekonaniu, duch iście świadomy i światły najdzielniejszym jest dobra i światła ordo-wnikiem!..

„Współobywatelki i Współobywatele! spieszcie z gorączkową pomocą Stowarzyszeniu kursów dla analfabetów dorosłych!”

Przeciw zamachom na pociągi. Warszski generał-gubernator polecił, ażeby do każdego pociągu pocztowego oraz wiozącego pieniądze oddawano wagon 3 klasy dla żołnierzy, konwojujących dany pociąg.

W wagonie tym ma się znajdować 12 szeregowców.

Żołnierze przez całą podróż mają być pod bronią, a 4 z nich prócz karabinów, winni być uzbrojeni w browningi.

Wstęp do tych wagonów mogą mieć tylko żołnierze i konduktorzy.

W pociągach pocztowych wagony z konwojem mają iść tuż za wagonem pocztowym, w pociągach przewożących pieniądze za brankardem.

Agitacja. Upatrzonej przez prawdziwych resjan kandydat na posta do Dumy od ludności prawosławnej gubernii siedleckiej i lubelskiej duchowny Tracz, agituje usilnie za okazaniem pomocy marjaitom dla podjęcia walki przeciwko papieżstwu.

Częstochowa.

Dodatkowy podatek od nieruchomości miejskich w m. Częstochowie na mocy decyzji ministerjum spraw wewnętrznych powiększony został z 25 proc. na 50 proc.

Echa napadu. Prócz wymienionych już osób poszkodowanych, uległ jeszcze lekkim okaleczeniu ręki i nogi, stały mieszkaniec Katowic, p. Wende współwłaściciel firmy budowlanej w Łodzi „Wende i Zarske”. Pan W. wyjechał poprzedniego dnia z Katowic do Herbów, a jechał w towarzystwie, które opuścił w chwili napadu, wyskakując z wagonu w pełnym biegu pociągu.

W kłótni. We wsi Ługi Rady, gm. Przystraj, Mikołaj Jelonek, lat 45. w przystępie złości, zadał żelaznym garnkiem ciężką ranę swemu teściowi Piotrowi Parkitnemu, lat 75.

Nieudany napad. Na drodze ku Wyczerpom jacyś ludzie usiłowali dokonać wczoraj napadu na wóz monopółowy, ale nie udało się to, z powodu, że woźnica spostrzegł ich w porę, zaciął konie i umknął.

Bomba. Jeden z mieszkańców wsi Rększowice rządowe, gm. Popów, chcąc wyrzucić zemstę na sąsiedzie Teofilu Szymocha, podejrzal, kiedy ten spał i rzucił nań pocisk eksplozujący. Nastąpił wybuch, który silnie poranił w nogi Szymochę. Sprawcę zamachu wykryto.

Zabójstwo. We wsi Lesniaki, gm. Rększowice, w mieszkaniu Jana Silet odbywały się tańce, na których między innymi byli: Tomasz Kret i Władysław Kowalski. Niewiadomo z

Brudzice—Andrzej Besiekierski; w g. Zamość—Apolinary Studziński; w g. Pajęczno—Klamborowski; w g. Radzi ecłowice—Stanisław Kobylecki; w g. Rzaśnia—Zygmunt Gajdka; w g. Sulmierzyce—Konstanty Borzysławski i Piotr Maszewski.

Termin wyborów: w I okręgu w gminie Pajęczno, Rzaśnia i Sulmierzyce—23 sierpnia; II okr. w g. Brzeźnica, Brudzice, Zamoście i Dziechówce—25 sierpnia.

Nowa apteka. W Radomsku powstaje nowa apteka. Pozwolenie na nią otrzymał współwłaściciel apteki p. Szumachera w Piotrkowie p. Wł. Pogonowski.

W Brzeźnicy p. radomskiego w leśnym dworku odbyła się wspólna zabawa ludowa pod hasłem zjednoczenia wszystkich stanów. Prócz organizatorów, przybyli na zabawę okoliczni obywatele, mieszczanie, włościanie, ramielnicy, i bawiono się od 3 po poł. do wieczorem. Inicjatorem zabawy był miejscowy administrator parafji ks. Teofil Jankowski, zorganizowaniem zaś zajął się komitet w osobach pp. dr. Zwolińskiego, aptekarza Tad. Kuberskiego oraz obywateli miejskich pp. Ciszewskiego, Spaczyńskiego, Jankowskiego i Makowskiego. Program był bardzo urozmaicony, przy czem uwzględniono szeroko zabawę dziecięcą. Koszt zabawy pokryły składki okolicznych obywateli i inteligencji miejscowej. Osób w zabawie uczestniczyło przeszło 1,300.

Będzin.

Rabunek. Na dążącego ze Starego Będzina do stacji „Nowy Będzin”, kupca Józefa Ludona napadło w pobliżu Cynkowni trzech zamieszkałych i zabrawszy mu gotówkę w ilości 252 rubli, notabene, nie stanowiących jego własności, zbiegło.

Macierz w Łazach. D. 19 lipca r. b. zorganizowane zostało Kółko Macierzy Szkolnej. Na pierwsze zebranie przybyli obywatele ziemskiej inteligencja z fabryk i stacji Łazy. Po wyjaśnieniu celu zebrania, wszyscy w liczbie 75 osób zapisali się na członków Kółka Macierzy Szkolnej, deklarując roczną składkę 307 rub. 60 kop. Wybory dały wynik następujący: do Zarządu wybrani: dyrektor fabryki cementu „Łazy” dr. K. Tymieniecki, inżynier kolejowy M. Bucharski, pomocnik naczelnika stacji Kwieciński, administrator dóbr Rokitno Bogusławski, obywatel F. Hanak i E. Fajt, na zastępców: obywatel ziemski z Niegowonic Gąsowski i buchalter fabryki A. Nast.

Do Komisji rewizyjnej: Ks. Chmurzyński, dr. Bogucki i F. Kullowski.

Na delegata do głównego Zarządu Macierzy Szkolnej, wybrano pomocnika naczelnika depu p. P. Kralikowskiego.

Zarząd Kółka Macierzy, ma na celu powiększenie liczby członków Kółka i w miarę napływu składek przystąpić do założenia szkoły elementarnej.

Ludność miejscowa wita...

Częstochowa

jest

więcej

zawiesz

pis

dziem

w

stoch

ca

biu

owa

o

k

z

le

st

st

d

w

Rozkład jazdy.

Od strony Warszawy do Sosnowca.					Od strony Sosnowca do Warszawy.				
№	Pociągi	Przejazd o godzinie	Postój min.	Czas	№	Pociągi	Przejazd o godzinie	Postój min.	Czas
1	Kurjer	4.10	6	po południu	56	Osob.-tow.	12.09	15	w nocy
19	Zwyczajny	6.34	10	rano	20	Zwyczajny	1.52	10	"
55	Osob.-tow.	9.54	20	"	2	Kurjer	2.43	08	"
9	Pocztowy	11.37	10	przed poł.	40	Miejsc. zw.	—	—	rano
15	Zwyczajny	2.37	8	po południu	16	Zwyczajny	9.44	08	"
17	"	5.43	10	"	6	Pospieszny	11.19	10	przed poł.
5	Pospieszny	7.19	8	wieczorem	10	Pocztowy	3.36	10	3.46 po południu
	Tylko z Pio-				18	Zwyczajny	6.34	08	6:42 pod wieczór
	trków zw.	8.47	23	9.10		Tylko			
37	Zwyczajny	12.—		Miejscowy w nocy	38	do Piotrk.	9.59	10	10.09 wieczorem

BILANS

Towarzystwa Kredytowego miasta Częstochowy
za I-sze półrocze 1906 roku.

AKTYWA.

Pożyczki na nieruchomości udzielone: z ogólnej sumy rb. 2.949.500.— pozostaje nie- umorzonych — — — — —	
Kasa w gotówzinie — — — — —	
Mebie i intensyja biurowe — — — — —	
Koszta sporządzenia listów zastawnych i kuponów	
Koszta ostemplowania listów zastawnych — — — — —	
Rachunek bieżący w Banku Handlowym w Warsza- wie, Oddział w Częstochowie — — — — —	
Papiery publiczne własne — — — — —	
Podatek skarbowy od kuponów — — — — —	
Zapas druków i ksiąg — — — — —	
Zaliczenia do zwrotu — — — — —	
Koszta administracyjne — — — — —	
Zaległa rata lutowa 5.476 06	
kara od tejże raty 219 04	
koszta egzekucyjne 181 75	
Różnica kursów na papierach publicznych własnych	

PASSYWA.

Listy zastawne serji I-iej w obiegu — — — — —	
Kaucje stowarzyszonych — — — — —	
Należność za kupony ubiegłe — — — — —	
Należność za wylosowane listy zastawne	
Fundusz na zapłatę kuponów sierpniowych 1906 r.	
Fundusz amortyzacyjny od wydanych pożyczek — — — — —	
Kapitał zapasowy — — — — —	
Sumy przechodnie — — — — —	
Fundusz na budowę domu własnego — — — — —	
Baty od pożyczek niewypłaconych — — — — —	
Kara za nieterminowe wnieście rat — — — — —	
Fundusz na administrację — — — — —	
Procenty od sum Towarzystwa — — — — —	
Wpływy na ratę sierpniową 1906 r. — — — — —	

Ruble i kop.

2881732	16
2710	77
1410	50
34	42
202	—
116787	31
59768	—
520	12
390	60
1741	06
7234	44
5826	83
2265	30
3080573	53

Ruble i kop.

2881650	—
806	26
10403	75
7650	—
72041	25
17483	30
69229	36
1828	76
5855	11
504	—
1368	26
7365	50
3375	56
999	42
3080573	53

DO SPRZEDANIA PLACE w Sosnowcu.

na bardzo dogodnych warunkach.
Blizszych informacji zasięgnąć
można u **GIOMETRY**

Malinowskiego

w Sosnowcu. 514—

Drobne ogłoszenia:

Do sprzedania

dwa psy. Jeden z gór Św. Bernar-
da dwuletni; drugi syberyjski je-
dnoroczny. Wiadomość w Redak-
cji Dziennika. 544—44

Człowiek w średnim wieku
z odpowiednimi świadectwami

poszukuje miejsca

gajowego, stangreta lub innego
zajęcia przy dworze. Wiadomość:
Hotel Angielski, ul. Mikołajewska,
Ignacy Bajac.

Były uczeń 8-klasista.

Poszukuje korepetycji
lub innego zajęcia. Oferty sub. „HM“

W Lubojnie,

S wiorst od Częstochowy, do wy-
najęcia pokoje wygodnie umeblo-
wane. Kuchnia osobna lub obiady
na żądanie. Wiadomość na miej-
scu. 565—2-1

Zgubiono paszport

na imię Zygmunta Preis, lat 47,
wydany z gm. Wilcza Góra. pow.
ślupicki, gub. kaliska.

Złożyć w magistracie m. Czę-
stochowy. 558—3-2

28 czerwca, ucieki z pociągu
Herbskiego

pies buldok,

rasowy żółty, uszy i ogon ucięte
„Dżon.Bul.“

Laskawy znalazca zechce od-
prowadzić za nagrodą ul. Featral-
na, dom Gradsteina, mieszkania
№ 13. 557-3 3

Udzielam lekcji

języka francuskiego na miejscu i
u siebie. Dojazd 17, W. Tyc.

Poszukuje zajęcia

jakiegokolwiek lub korepetycji, po-
siadam IV-klasowe wykształcenie.
Wiadomość: Wielunska 3—19.

Potrzebna zaraz

do służby dziewczynka 10—14 lat,
z okolicy Częstochowy. Wiadomość
w administracji Dziennika. 482-2-1

Zgubiony

został paszport austriacki, wydany
przez konsulat w Warszawie, wraz
z widem rosyjskim, wydanym
przez gubernatora piotrkowskiego,
na imię Andrzeja Swiderskiego.
Laskawy znalazca odda zgu-
bę w magistracie. 560—3-1

Oddział **Techniczny**
Towarzystwa „Prowodnik”
Sosnowiec. № Telefonu 202.
Wyroby Gumowe, Asbestowe, Linoleum.

T-stwo „FERRUM”
Oddział w Sosnowcu,
TELEFON № 202.
Dostawa wszelkich artykułów technicznych do fabryk
i kopalń. 492—12-1

PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE

ALLERT i BUHLE

w Częstochowie. Cerkiewna 9, telefonu 87.
Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie budownictwa wchodzące.
Sporządza plany i kosztorysy. Na żądanie gratis.

Prenumerata i ogłoszenia do „Dziennika Częstochowskiego“

przyjmują w Sosnowcu: Księgarnia p. K. ROWIŃSKIEJ i Księgarnia p. f. „WIEDZA”; w Pagoni: Księgarnia p. M. BARTNIK; w Sielcu: Księgar-
nia p. W. SMYCZYŃSKIEGO; w Będzinie: p. ZMIGROD; w Dąbrowie: Księgarnia p. K. KOSTRZEŃSKIEGO; w Zawierciu: Księgarnia p. LUBCKE;
w Noworadomsku: Księgarnia p. f. „JANINA” i Księgarnia p. T. KAŁKI; w Warszawie: Biuro ogłoszeń UNGRA, oraz wszystkie inne księgarnie,
biura dzienników i ogłoszeń.

Ogłoszenia przyjmują oprócz firm powyższych:

w Krakowie: pp. HOPCAS i SALOMONOWA (plac Maryacki); w Lwowie: Biuro St. SOKOŁOWSKIEGO (pasaż Hausmana); w Paryżu: Biuro
dzienników RACZKOWSKIEGO (cité de Trevise 14); w Berlinie: BUDOLF MOSSE i L. E. METZL & Co. (Fasauenstr. 72/73); w Petersburgu: L. E.
METZL & Co (Morskaja 11); w Moskwie: L. E. METZL & Co. (Miasnickaja d. Sytowa); w New-Yorku, w Bostonie, w Buffale firma L. E.
METZL & Co.; w Warszawie: Biuro dzienników UNGRA i L. E. METZL & Co. (Krakowskie-Przedmieście).

AGENTURA SPECYJALNA na Szlak Pruski w Księgarni p. M. RZEZNIČKA w LUBLIŃCU o/s.